

ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ

Розвиток інструментів, заснованих на використанні штучного інтелекту, та сучасна існуюча практика їх застосування в бізнесі виявляють як переваги, так і приховані недоліки та проблеми використання відповідних технологій, що і є причиною проведення даного дослідження.

Відповідно метою нашого дослідження є надання відповідей на такі питання як: що таке «штучний інтелект», звідкіля він взявся й чи насправді це необхідно? Чи буде використання ШІ корисним для бізнес індустрії, в тому числі аналітичних досліджень? Чи готові ми до такої технології? Як це вплине на наше життя в майбутньому? З якими труднощами при використанні ШІ суспільство може зіштовхнутися в найближчу та віддалену перспективу?

Формулюючи мету та завдання нашого дослідження в рамках класичної наукової думки можна відзначити, що головною нашою задачею даного дослідження є встановлення самої можливості та найбільш перспективних напрямків використання інструментів, заснованих на використанні ШІ, у сучасний бізнес, пов'язаний з аналітичними дослідженнями; дослідження не тільки переваг, але й можливих загроз від інтегрування технологій ШІ в бізнес-діяльність тощо.

Безпосередньо сам ШІ, представлений розробкою компанії AI у вигляді чат-боту ChatGPT штучний інтелект (AI) характеризує як «галузь науки, що вивчає теорію та практичну реалізацію комп'ютерних систем, які можуть виконувати завдання, які вимагають інтелектуального зусилля людини. Основні цілі штучного інтелекту – це створення комп'ютерних систем, що здатні вирішувати складні проблеми, розуміти та виконувати мовні команди, вчитися, працювати з даними, визначати та прогнозувати тренди і здібності до аналізу масивів інформації» [1].

один з найбільш відомих прикладів вдалого використання ШІ для бізнес-аналізу – це система «Watson» від компанії IBM, яка була розроблена для обробки великих обсягів даних, включаючи неструктуровані дані таких як текстові повідомлення, а згодом почала використовуватися в медицині для діагностики та лікування пацієнтів, а також в інших галузях.

Відповідно бізнес-аналіз – це було чи не найперше практичне використання ШІ, що, на нашу думку, пояснюється низкою факторів, які потім також вплинули й на наявність та характер проблем з використанням ШІ в бізнесі та побуті (табл. 1).

Отже, на сьогоднішній день штучний інтелект застосовується в різних галузях економіки, але існують галузі, де використання цієї технології для бізнес-аналізу може бути менш актуальним або складним. Наприклад, в сільському господарстві або лісовому господарстві важко зібрати достатньо

великі обсяги даних, щоб застосування ШІ було ефективним. Також в деяких галузях, де домінують старі технології, менша ймовірність, що компанії будуть зацікавлені в використанні нових технологій, таких як штучний інтелект.

Таблиця 1- Чинники розповсюдження (обмеження) практики використання технології ШІ в цілях проведення бізнес-аналізу

Чинник	Характер / приклад впливу
Характер галузі та тип даних, які необхідно аналізувати	Наприклад, в медицині можуть мати обмеження у зборі та використанні даних через конфіденційність пацієнтів, що може ускладнити використання штучного інтелекту для аналізу даних
Важливість даних та їх аналізу	Зазвичай, галузі, де важливість даних та їх аналізу менша, можуть виявитись менш зацікавленими в використанні штучного інтелекту для цілей бізнес-аналізу
Частка використаної ручної праці	Наприклад, галузі виробництва та обробки сировини, такі як гірнична, нафтова чи газова промисловість, використання технологій штучного інтелекту є менш розповсюдженим
Рівень стандартизації операцій	Чим вищий рівень стандартизації операцій, тим менша потреба аналізу та використанні ШІ
Наявність чи відсутність значного обсягу даних	Наприклад, в медичній та фармацевтичній індустрії ШІ застосовується частіше й ефективніше, ніж в будівництві
Залежність ефективності рішень від швидкості та точності рішень	Зокрема, у фінансовій сфері, де дуже важливо приймати швидкі та точні рішення, використання штучного інтелекту є популярним

Для виконання нових завдань необхідний високий рівень готовності до навчання з точки зору нових управлінських зв'язків та відкритості до особливих менталітетів розробників нових бізнес-моделей. Це потребує новітніх навичок від служби контролінгу, оскільки разом з низкою позитивних моментів та можливостей, які відкривають інформаційні трансформації суспільства для господарюючих суб'єктів, вони несуть за собою також перевантаження інформацією, її ускладнення та непередбачуваність [2].

Однак, можна сказати, що в цілому інтерес до застосування штучного інтелекту для бізнес-аналізу росте в більшості галузей економіки, оскільки це дозволяє підвищити ефективність процесів і приймати більш обґрунтовані рішення.

В свою чергу «бізнес-аналітика» як правило розуміється як системний чисельний аналіз даних й статистик для виявлення значимих шаблонів та їх

використання для прийняття ефективних рішень. При цьому сьогодні «бізнес-аналітика» використовується для виявлення «прихованих» корисних для бізнесу знань, які містяться в величезній кількості вхідної інформація, що містить як корисні дані, так і «шуми». Тому сьогодні за цим напрямком бізнес-аналізу закріпився термін «видобуток даних (DataMining)» або «інтелектуальний аналіз даних», а також такі терміни як: «Big Data», «DataAnalytics», «BusinessIntelligence», «Real Time Data Mining» тощо.

Сьогодні терміном «бізнес-аналітика» можна описати процес збору та обробки даних, розробку моделей прогнозування, аналіз результатів та розробку рекомендацій тощо.

Особливе місце в сфері бізнес-аналітики займає предиктивна аналітика, яка відповідає за прогнозування процесів і явищ, що відбуватимуться в майбутньому щодо певного об'єкту аналізу, оскільки саме в цьому розділі бізнес-аналітики від використання ШІ можна отримати такі переваги як: підвищення точності сегментації ринку, збільшення конверсії потенційних споживачів в клієнтів, збільшення ефективності прогнозування продажів та кластеризації клієнтів тощо

Інформаційні джерела

1. ChatGPT Feb 13 Version. URL : <https://chat.openai.com/chat>. (дата звернення: 23.10.2024).
2. Яненко І. Г. Переваги та ризики використання штучного інтелекту в Україні та світі. *Ефективна економіка*. 2020. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7820> (дата звернення: 23.10.2024). DOI: 10.32702/2307-2105-2020.4.19.